

Ympäristölautakunnan tehtävien ja toimivallan siirtäminen viranhaltijalle

Ympäristölautakunta 02.09.2021 § 56

Esittelijä: kaupunkikehitysjohtaja Esko Vuolukka

Valmistelija / lisätietojen antaja: ympäristöpäällikkö Pirjo Siik, puh. 044 4675 526 tai sähköposti "etunimi.sukunimi@karkkila.fi"

Laissa kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta (64/1986) määrätään kunnan ympäristönsuojeluviranomaisesta, sen tehtävistä sekä toimivallan siirtämisestä. Tämän lisäksi ympäristönsuojelun hallinnon järjestämisessä noudatetaan kuntalain säännöksiä. Laki toteaa toimivallan siirrosta seuraavasti: "Kunnanvaltuusto voi antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle, jollei laissa erikseen toisin säädetä. Toimivaltaa ei kuitenkaan voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä." Viranhaltijalla, jolle toimivaltaa siirretään, tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo omalta osaltaan seuraavien lakien ja niiden nojalla annettujen asetusta noudattamista:

- ympäristönsuojelulaki (527/2014),
VNA ympäristönsuojelusta (713/2014)
- maa-ainelaki (555/1981),
VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
- jätelaki (646/2011), VNA jätteistä (179/2012)
- vesilaki (587/2011), VNA vesitalousasioista (1560/2011)

Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on annettu ratkaisovaltaa myös vesihuoltolaissa (119/2001) sekä maastoliikennelaissa (1710/1995) ja vesiliikennelaissa (782/2019). Luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaan kunnalla on alueellaan lähinnä luonnon- ja maisemansuojelun edistämistehtävä, minkä lisäksi sillä on ratkaisuvallta yksityisen omistamalla maalla sijaitsevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisessa ja rauhoituksen lakkauttamisessa.

Ympäristölautakunta on 04.12.2014 § 91 siirtänyt tehtäviään ja toimivaltaansa ympäristöpäällikölle ja ympäristötarkastajalle. Tämän jälkeen on hallintosääntö ja vesiliikennelaki uusittu sekä ympäristönsuojelun viroissa tapahtunut muutoksia. 1.9.2019 lähtien virkanimikkeenä on ollut ympäristöpäällikkö, mutta uusimmassa 1.6.2021 voimaan tulleessa hallintosäännössä nimikkeenä on ympäristönsuojelupäällikkö. Nimikkeen palauttamisesta ympäristöpäälliköksi on keskusteltu. Sillä välttyttäisiin nimikkeen muutoksen vaatimilta lukuisilta toimenpiteiltä.

Hallintosäännön 28 §:ssä valtuusto on antanut lautakunnille toimivallan

siirtää hallintosäännössä määriteltyä toimivaltaansa ja tehtäviään edelleen sen alaisuudessa toimiville viranhaltijoille. Toimivaltaa ei voida siirtää viranhaltijalle asiassa, joka sisältää hallinnollisen pakon käyttämistä. Viranhaltijalla tulee olla tehtävän edellyttämä pätevyys. Toimielimen tai viranhaltijan on pidettävä rekisteriä niistä asioista, joissa toimivaltaa on siirretty.

Ratkaisuvallan siirtäminen viranhaltijalle nopeuttaa ja joustavoittaa asioiden käsittelyä. Myös valvontatehtäviä varten viranhaltijalla on oltava lakiin perustuva tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus sekä mahdollisuus väliaikaisen määräyksen antamiseen kiireellisissä tapauksissa.

Ympäristölainsäädännön ratkaisut tulee tehdä oikeudenmukaisuusharkintaan perustuen ja edellyttävät yleensä sekä luonnontieteellisen tai ympäristönsuojelutekniikan tiedon hallintaa että ympäristölainsäädännön ja sen tulkinnan tuntemusta.

Tällä ympäristöpäällikön (ympäristönsuojelupäällikön) tehtäviä ja toimivaltaa koskevalla päätöksellä varmistetaan aikaisemmin siirretyn ratkaisuvallan laillisuus sekä vahvistetaan voimassa olevassa hallintosäännössä ympäristöpäällikölle (ympäristönsuojelupäällikölle) määrätyt tehtävät ja ratkaisovalta.

Liite

- Ympäristönsuojelupäällikön tehtävät ja ratkaisovalta / Hallintosääntö 1.6.2021 alkaen

Kaupunkikehitysjohtajan ehdotus:

Ympäristölautakunta päättää seuraavasti:

1. Ympäristölautakunnan ympäristönsuojeluun ja luonnonsuojeluun liittyvien tehtävien hoidosta, ympäristönsuojelu-, maa-aines-, jäte- ja vesilain valvonnasta sekä näihin liittyvien asioiden valmistelusta lautakunnalle vastaa ympäristöpäällikkö (ympäristönsuojelupäällikkö).

2. Ympäristöpäälliköllä on ratkaisovalta valtuuston 12.4.2021 § 6 hyväksymän hallintosäännön 38 §:n mukaisesti. Ympäristöpäällikön tehtävät ja ratkaisovalta käyvät ilmi liitteestä (Ympäristönsuojelupäällikön tehtävät ja ratkaisovalta / Hallintosääntö 1.6.2021 alkaen).

3. Valvonnan suorittamiseksi ympäristöpäälliköllä on ympäristönsuojelulain 172 §:n, jätelain 122 §:n ja 123 §:n sekä vesilain 14 luvun 3 §:n mukainen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus. Lisäksi hänellä on oikeus ympäristönsuojelulain 182 §:n, jätelain 126 §:n ja vesilain 14 luvun 11 §:n mukaisen väliaikaisen määräyksen antamiseen ja toiminnan keskeyttämiseen kiireellisessä tapauksessa. Ympäristöpäälliköllä on myös oikeus antaa jätelain 125 §:n mukainen yksittäinen määräys, joka on tarpeen roskaantumisen ehkäisemiseksi tai jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi, sekä ryhtyä vesilain 14 luvun 10 §:n mukaisiin toimenpiteisiin haitan tai vaaran poistamiseksi.

4. Ympäristöpäällikkö valvoo maa-aineslain noudattamista, toimii lain 14

§:ssä määriteltynä valvontaviranomaisena ja vastaa maa-ainesten ottamista koskevan asetuksen 7 §:n mukaisista tarkastuksista. Maa-ainesvalvonnan toteuttamiseksi hänellä on oikeus tehdä tarkastuksia, suorittaa mittauksia ja ottaa näytteitä ottamispaikalla, määrätä lopputarkastuksista sekä keskeyttää maa-ainesten ottaminen 15 §:n mukaisesti.

Päätös:

Keskustelun kuluessa Marianne Boström ehdotti asian palauttamista valmisteluun.

Valmistelussa hän pyysi huomioitavan ympäristölautakunnan 21.1.2021 tekemän lausunnon hallintosääntöön:

"Ympäristölautakunnan lausunto hallintosäännöstä:

- Hallintosäännön 39 § Kaupunkikehitystoimialan muiden viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta ---> Ympäristönsuojelupäällikkö kohdasta poistetaan numerot 4,9,10,12,14,15,16,17,18 ja 19.
- Hallintosääntöön korjataan viran nimi: Ympäristönsuojelupäällikkö muutetaan Ympäristöpäälliköksi.
- Erillisiä toimialakohtaisia sääntöjä ei laadita.
- Ympäristölautakunta pysyy omanaan eikä siitä tule teknisen lautakunnan alaista lupajaostoa.
- Ympäristölautakunnan päätösvaltaan jää seuraava asia: tekee rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain 5 §:n esityksen ja antaa em. lain 7 §:n mukaisen lausunnon rakennuksen suojelemisesta."

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeuksiin sekä kiireellisiin toimiin voidaan luonnollisesti antaa valtuutus ympäristöpäällikölle, kuten aiemminkin on ollut.

Marianne Boström perusteli ehdotustaan: "Lautakunta ei voi tuuliviirin lailla muuttaa suuntaa jatkuvasti. Lautakunta muodosti kantansa yksimieleisesti noin seitsemän kuukautta sitten, monivuotisen kokemuksensa perusteella. Lautakunta ei katsonut hyväksi saati tarpeelliseksi, siirtää viranhaltijalle, pois itseltään, kymmenessä kohdassa esitettyä päätösvaltaa. Oiekudenmukaisuusharkinta tapahtuu lautakunnassa paremmin kuin yhden henkilön mielessä."

Ehdotusta kannatettiin ja asia päätettiin palauttaa uudelleen valmisteluun.

Täytäntöönpano: